

MILJÖVÄNLIG BILTVÄTT

Visste du att varannan biltvätt sker utanför tvätthallens väggar? Visste du även att det är ett brott mot lagen att tvätta en bil utan att det finns åtminstone oljeavskiljare? För att få bedriva en verksamhet där tvätt av bilar ingår gäller noggranna regler.

AV: JOHN SEMPILL

WashTec levererar tvättsystem till en mängd olika verksamheter i Sverige, bland annat till drivmedelsstationer, bilhandlare och tvättstationer. För att få en inblick i hur det funkar tog vi ett snack med Magnus Olsson, som är VD för WashTec Sverige.

Att tvätta bilar är en ingen lek. Det är inte bara att spruta på lite avfettning och spola av hur som helst. Det är ett brott mot lagen om det sköts på fel sätt. WashTec är marknadsledande i landet med en lång och gedigen erfarenhet i branschen.

– Vi har avtal med olika typer av kunder, berättar Magnus. Förutom själva biltvätten (som är det man tänker på) så innebär det ett helt biltvättssystem. Enkelt så består det systemet av en biltvätt, ett reningsverk och tvättkemikalier.

För att driva en biltväftsverksamhet, inte minst en med automatvätt, så krävs

det att man renar utsläppsvattnet. Smutsigt vatten får inte släppas ut på det kommunala nätet. Kraven varierar även lite beroende på vilken omfattning verksamheten har, och från kommun till kommun. Har man funderingar på att utöka sin verksamhet med tvätt, eller starta en fristående tvätt, är det viktigt att ha en ungefärlig bild på hur mycket man kommer att tvätta. Det ställer olika krav på hela systemet, inte minst på vattenreningsverket.

– Där stöttar och guidar vi kunderna så att de hamnar rätt, säger Magnus. Den ”vanligaste” verksamheten är bensinmacken. Men den kundgrupp som växer allra mest nu för oss är bilhandlare, och deras verkstäder. Och sedan är det entreprenörer av olika slag, alltså de som bara vill driva en tvätt. Man kanske har en annan verksamhet och lite mark och vill sätta upp en biltvätt som ett komplement.

Hållbar biltvätt

IDAG ÄR 75-80 PROCENT AV ALLA KEM VI LEVERERAR TILL VÅRA KUNDER SVANENMÄRKTA.

Magnus Olsson, VD WashTec Sverige

Magnus Olsson framför biltvätten hos Circle K i Akalla, norr om Stockholm.

RENA MEDEL

Det krävs mer än högtryck och borstar för att göra rent bilen. Visst vore det skönt utan, och även bäst för miljön. Men så är inte fallet. Det behövs kem för att få bort den värsta smutsen. Men produkterna utvecklas, och idag är de flesta kemprodukterna som används biologiskt nedbrytbara, och flera är Svanenmärkta. Tvättarna som WashTec säljer jobbar från grunden: högtryck tillsammans med avfettning tar bort den mekaniska smutsen, borstarna används för att polera in vaxerna i lacken efteråt. Och myten om att borstarna repar lacken och drar runt smuts är långt gången efter sitt bäst-före-datum. Det är en klassisk myt som vissa lever på att hålla vid liv.

– Det är ett argument som förs fram av de som erbjuder en annan typ av tvättlösning, menar Magnus. Det är framförallt rekondfirmor som för fram den typen av argument. Men är man orolig för det så kan man även tvätta borstlöst med kem och högtryck, de här maskinerna erbjuder det också. Något de flesta inte tänker på är att när man hämtar ut sin nya bil har den redan tvättats en handfull gånger i maskintvätt, på

vägen från fabrik till dig som kund. Det hade aldrig gått om borstarna var dåliga för bilen. Tvärtom har vi tagit emot pris för skonsamma borstar av bilorganisationer.

När det gäller miljöaspekten och kraven blir de tuffare för varje år. Kraven på vad som får släppas ut ökar successivt.

– Det är positivt, det ska ställas krav, anser Magnus. Om vi backar bandet: när jag kom in i branschen för nio år sedan, då fanns till exempel inte Svanenmärkta kemikalier i fordonsbranschen. Idag är 75–80 procent av alla kem vi levererar till våra kunder Svanenmärkta. Det har alltså hänt väldigt mycket med råvarorna för att göra kemin skonsammare.

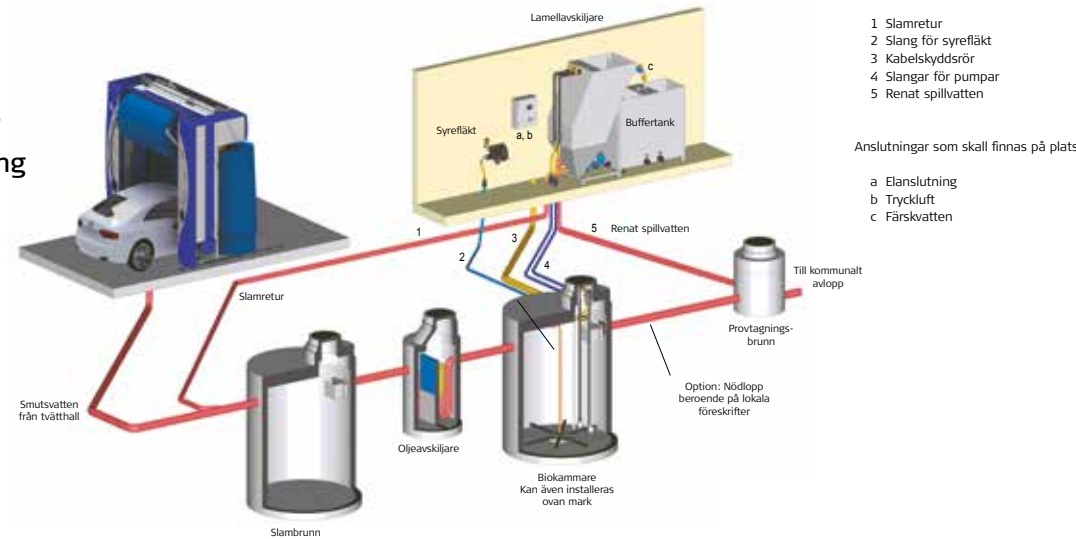
Är produkterna lika effektiva?

– Absolut; vi har inte råd att inte leverera rena bilar. Det är det som är utmaningen, den drivande faktorn – att få rena bilar med så skonsamma produkter som möjligt.

Att få bilen ren är en sak, men de förbrukade kemikalierna och det använda vattnet måste också tas omhand. Rening av tvättvattnet är därför en stor bidragande faktor till en miljövänlig bil-

Alaska BioClassic®
Biologisk vattenrening
för personbilstvätt

Så här fungerar WashTecs
helbiologiska vattenre-
ningsssystem.

tvätt. Maskinerna som Wash-Tec säljer kan återanvända upp till 95 procent av vattnet som använts. Snittet ligger på cirka 80 procent.

– Det handlar om att hålla resursförbrukningen nere så mycket som möjligt i tvätt-förloppet, tillägger Magnus.

Reningsprocessen är biologisk, den organiska smutsen i det förbrukade tvättvattnet bryts ned utan kemikalier, på biologisk väg. Smutsen som inte kan brytas ned, alltså grus och liknande, landar på botten i reningsverkets brunnar. Slamtömning görs en till några gånger per år beroende på hur mycket man tvättar – brunnarna sugas rent och slammet lämnas till deponi.

UTANFÖR BILTVÄTTENS RAMAR OCH FRAMÅTTÄNKANDE
Inom branschen kommer det ständigt små förfiningar och nyheter. Det som WashTec bland annat tittar på nu är en så kallad "Tire Shine"-lösning, som polerar däcksidorna. Inte nog med att du får en ren och snygg bil samt fälgar, du får även snygga och svarta däcksidor.

– Det är lite sånt vi tittar på, säger Magnus. Det är kanske mest intressant för oss nördar i branschen!

Något som håller på att hända inom denna bransch är att biltvättarna mer och mer börjar nå andra typer av anläggningar än bensinmackar. Även rekonfirmor som gärna kör handtvättat börjar titta på olika typer av automatiserade system. Det är effektiviteten som talar för denna typ av tvätt, tiden man sparar med en automat-tvätt gentemot en handtvätt är enorm. Dessutom tar tvätten aldrig semester eller är hemma sjuk. Är det flera bilar som ska tvättas per dag är det en verklig "no-brainer" med automatiserad tvätt. Kalkylen går snabbt ihop.

– Jag signerade precis ett avtal med en rekonfirma i Borås, som tvättar bilarna i våra maskiner först, och sen går på för hand, säger Magnus. Just den kunden valde att investera i en renoverad tvätt av oss, för att hålla nere investeringen. Vi har även byggt en jätteanläggning i Smista, Kungens Kurva, som heter Waxy – Sveriges största tvättanläggning. Bilarna tvättas först i en tvättgata [automatiserad biltvätt med olika tvättstationer för snabbare flöde] och sedan har man en jättstor rekon-dhall. □

Den här appen ger serviceteknikerna hos WashTec full koll i realtid på vad som händer ute i deras anläggningar.

HÅLLBAR BILTVÄTT

Märkningen "Hållbar biltvätt" är en certifiering som visar att tvättanläggningen håller en hög nivå på sina reningsystem. Hållbar biltvätt samarbetar med alla som vill få bort den skadliga biltvätten från gatan, samarbetande aktörer är allt ifrån kedjor till fristående anläggningar. Sitter det en Hållbar biltvätt-logga vid biltvätten kan man vara säker på att den håller en hög standard. Om en tvättanläggning gör färre än 4 000 tvättar per år krävs det oftast inga kontroller eller vattenprover – det skiljer lite från kommun till kommun. Ska tvättanläggningen certifieras hos Hållbar biltvätt är kontroller däremot ett krav – oavsett tvättmängd. En Hållbar biltvätt-certifiering visar att man är en seriös aktör, och intresset för att ansluta sig ökar ständigt. www.hallbarbiltvatt.se

OKQ8

– EXPERT PÅ RENA BILAR

FÖR ATT FÅ EN BILD AV HUR DET SER UT PÅ "ANVÄNDARSIDAN" TOG VI PRATSTUND MED OKQ8. DE ÄR DEN ENDA KEDJAN SOM ERBJUDER BILTVÄTT I FLERA OLIKA VARIANTER. VI MÖTTES UPP VID DERAS STATION I HÄGGVIK, STRAX NORR OM STOCKHOLM.

OKQ8 jobbar med en tvättleverantör som heter Constant Clean. De förser stationerna med maskiner från Christ, ett tyskt företag där OKQ8 är den största kunden i Sverige. OKQ8 har ett helhetskoncept, en "code of conduct" som bland annat även grundar sig i FN:s globala principer för mänskliga rättigheter. För att få vara un-

derleverantör till OKQ8 måste man leva upp till den standarden – en del i drivmedelkedjans hållbarhetskoncept.

ETT RENT SAMVETE
Att tvätta bilar på löpande band låter kanske lättare sagt än gjort. Bakom det man ser ligger en hel operation, och ett stort vattenkretslopp. Det är en vetenskap,

och det förbrukade vattnet försvinner inte bara ned i brunnen – det måste renas på rätt sätt.

– Det är en balansgång mellan att återvinna vatten och tvättresultat, säger Örjan Fors, Category Manager Carwash OKQ8. Det säger sig självt, att om man tar tillbaka spillvattnet och kör igen på bilen, så blir det inte riktigt rent. Det är salter och annat som inte försvinner [ur vattnet].

OKQ8 använder inte återvunnet vatten från sina egna reningsverk i sina tvättar, de använder färskvatten istället. Det ger ett bättre tvättresultat, samt är skonsammare mot maskinen, borstarna och den allmänna miljön i hallen. Drivmedelstationens reningsverk får bort upp till 90 procent av föroreningarna i

Örjan Fors, Category Manager Carwash OKQ8.

vattnet, men den slutgiltiga rengöringen sker sedan i respektive kommuns reningsverk. Anläggningen i Häggvik är en av deras mest moderna, och drivs med nästan hälften av den energi som krävs på en normal drivmedelsstation. Bland annat har den ett system som samlar in regnvatten som värms upp

Tvättgatan hos OKQ8 tvättar bilar bokstavligt talat på löpande band.

VI MÄTER DET HÄR NOGGRANT OCH HAR INTERNA MÅL FÖR UTSLÄPPSKRAVEN.

Örjan Fors, Category Manager Carwash OKQ8

Här är ett av tvättsystemen hos OKQ8 Häggvik, maskintvätten. Runt hörnet har anläggningen även en Snabbtvätt.

via solpaneler. Stommen är byggd av limträbalkar och taket är täckt av sedumväxter som isolerar mot både värme och kyla.

En satsning som OKQ8 stödjer är den svenska innovationen "Solvatten", ett portabelt system som renar vatten genom solenergi. Via en dunk renas smutsigt vatten med hjälp av solens ultravioletta strålning, som bryter ned farliga mikroorganismer och gör vattnet drickbart. OKQ8 stödjer detta bland annat genom att skänka fyra liter rent vatten till en familj i Uganda vid varje såld maskintvätt.

För att se till att man håller sig på rätt sida om kommunens krav på utsläpp tar man prover.

– Man mäter nivåerna, säger Örjan. Så får vi rapport på ämnen som bly, zink och koppar. Om värdena är fel kan kommunen komma med förelägganden. Vårt spillvatten hamnar i våra reningsverk som sedan skickas till kommunen för slutlig rening, som ska tillbaka till kommunens

invånare. Släpper man ut för mycket får de [kommunen] svårare att ta hand om det.

I de flesta fall då värdena inte möter kraven är det oftast på grund av att något har gått snett, att exempelvis en oljecistern läcker ned i spillvattnet.

TÄCKER ALLA TVÄTTBEHOV

Hos OKQ8 har man olika tvättsystem för att möta kraven hos den breda kundkretsen. Det vanliga är maskintvätten, det ska gå snabbt och det ska vara enkelt. Det andra är "Tvätta själv-hallar", där kunden betalar per minut och erbjuds tvättplats, högtryckstvätt och tryckluft. En annan variant som ökar i popularitet är OKQ8:s "Snabbtvätt", en tvätthanläggning som ofta består av fyra öppna tvättplatser utomhus där även tvättkem ingår. Smuts och spillvatten i samtliga system tas omhand av reningsverk, samt även oljeavskiljare där det behövs.

– Den [Snabbtvätten] tilltalar kunder för att det går fort, säger Örjan. Du kan

spontantvätta, och behöver inte gå in och köpa en flaska schampoo. Det är väldigt populärt bland taxichaufförer bland annat.

Hur sticker ni ut på marknaden?

– Jag skulle säga att det är för att vi har tre tvättkoncept, säger Örjan. Vi har maskintvätten, vi har hallarna, och snabbtvättlösningen. Oavsett vilken preferens du har så har vi en lösning.

Vad gör ni för att ligga i framkant miljömässigt?

– Reningsverk har vi förstås, fortsätter Örjan. Och oljeavskiljare har vi där vi har hall och verkstad. Vi mäter det här noggrant och har interna mål för utsläppskraven, och följer alltid eventuella förelägganden som kommer. Vi använder bara Svanenmärkta kemikalier, även i utomhus-tvättarna. Idag är det ingen seriös aktör som använder farliga kem. □

FAKTA

I Sverige rullar det 4,8 miljoner bilar, som alla tvättas någon gång. I snitt handlar det om sju tvättar per år – alltså 33 miljoner tvätttillfällen. Enligt undersökningar som OKQ8 har gjort, som även innefattar tvättvolymer hos konkurrenterna, sker 40–50 procent av tvättarna på gatan, och andra ställen där det saknas reningsverk. Det innebär att förorenat vatten rinner ner i dagvattnet och ut i närmaste vattendrag, något som OKQ8 vill ta krafttag mot. Utmaningen är att flytta in tvättarna till en anläggning – det tänker man göra med ökad tillgänglighet och moderna stationer.

RENOVERADE MASKINER – ETT PRISVÄRT ALTERNATIV

Det behöver inte alltid vara splitternytt för att resultat ska bli så bra som möjligt. WashTec tillhandahåller förutom nya biltvättar även renoverade sådana, som är det perfekta alternativet om man vill göra den smartaste investeringen. De börjar från 385 000 kronor exkl. moms, istället för cirka det dubbla och uppåt beroende på utrustning. En annan lösning är också att hyra en renoverad maskin och betala per utförd tvätt, vilket innebär cirka 50 kronor utan moms inklusive serviceavtal och tvättkem – ett riktigt bra val för dig som vill "känna på" marknaden och produkterna. Förutom detta har WashTec även tvättar för "gör-det-själv"-hallar, perfekt i anslutning till en verkstad eller liknande. Allt detta och mer kan ni läsa om på www.washtec.se

TVÄTTA SOM DU VILL

Tammermatic har ett nytt helhetskoncept som heter TammerTotal. De kan alltså leverera en komplett lösning. Det vill säga: en byggnad med tankar i marken, biltvättmaskin, ventilation, betalstation, ja rubbet – den anpassas helt efter dina önskemål. Hallen byggs upp av Paroc elementmoduler, vilket även betyder att den kan flyttas och leasas om man vill. TammerTotal är också anpassat för att bedrivas självbeständigt med obemannad tvättverksamhet dygnet runt. Läs mer på www.tammermatic.com/swe

LÖSER DET MESTA

Macserien har populära produkter ute i biltvättarna, som är miljöanpassade och flera är miljömärkta. Två har vi valt ut här, det handlar om Prickfritt Kallavfettning, som "hänger kvar" och verkar således längre. Den funkar även på våta bilar och redan efter 1–3 minuter löser den upp asfaltsstänk, tektyl, oljor och svår mineralsmuts. Finns i förpackningar om 2,5, 35 och 200 liter, samt 12 x 1,5 liter. Den andra produkten är Flygrostbekämparen – en organisk syra som kan läggas både på bilen och på fälgar. Låt verka i 15–20 minuter innan avspolning, och avsluta gärna med en schamponering. Läs mer på www.macserien.se

ETT URVAL AV LEVERANTÖRER AV FORDONSTVÄTTMASKINER

WashTec
www.washtec.se
Constant Clean
www.constantclean.se
Istobal
www.istobal.com/se/
Revatec
www.revatec.se
Kärcher
www.kärcher.se

ANDRA NYTTIGA LÄNKAR:
Calluna, miljöövervakning och provtagning
www.calluna.se
Hållbar biltvätt
www.hallbarbiltvatt.se